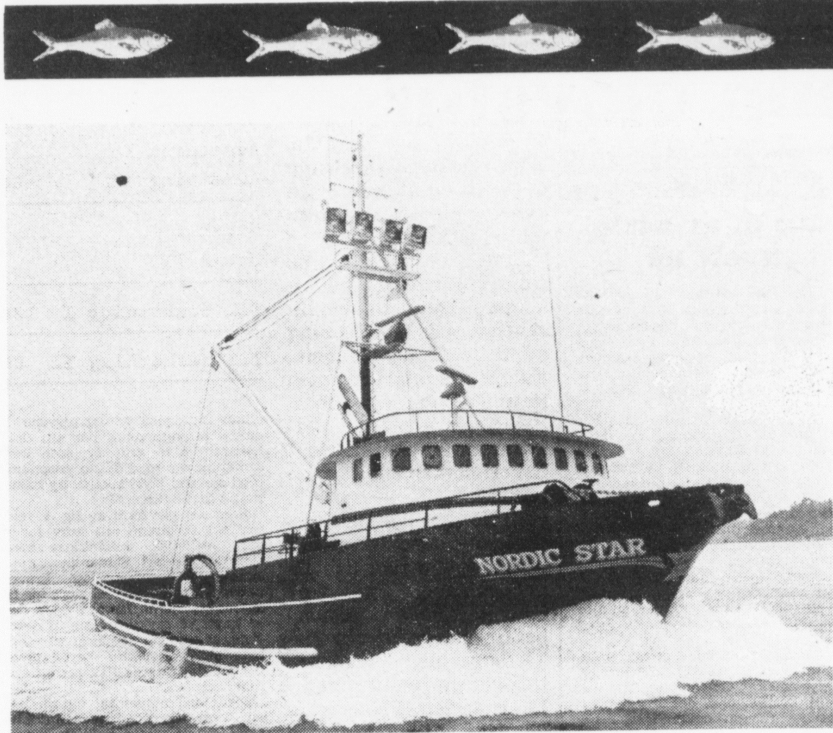

fiskivinna aðrastaðni

Svenskir fiskimenn ætla at royna við Angola-strond

Svenska Vestkustfiskarnas Centralförbund hefur fingið tilboð úr Angola í Afrika, ið ynskir at leiga allan hin svenska garnaskipaflootan og eitt ávíst tal av trolarum til fiskiskap komandi hálva árið í angolskum havøki. Einku er frætt um, hvørt svenskar hava tikið av tilboðnum. Men um so er, verða tað heilt onnur og fremmand fiskasløg enn teir eru vanir við, ið svenskir fiskimenn koma at veiða.

Henrik prinsur á fiskiveiðu við Bornholm

Henrik prinsur dámar sum flestum kunnugt væl at fiska við tráðu, sil og laks, tá ið líkindi eru, t.d. tá ið hann hefur vitjað í Føroyum — seinast royndi hann fiskieydnuna í Leynum, men ikki bar til.

Nú um dagarnar vitjaði hann og Margretha drottning Bornholm av tí at Rønne varð 650 ár. Henrik vitjaði eisini fiskaríhavnini í Nexø og hugdu at fiskavirkjum har, og hann segði seg fegin vilja sleppa út við einum fiskifari at royna seg. Farið var umboð á einum 20 tonsara og á kastað. Men einki er frætt um, hvat ið kom burtur úr. Á batinum vóru eisini formaðurin í fiskimannafelagnum á Bornholm Gunnar Rasmussen skipari og kona Elkær-Hansen, amtmann, ið á sinni var ríkisumboðsmaður í Føroyum.

Tá ið tey komu til lands í Svannøke hevði kona borgarstjórar har døgurðan á borðið, stokta, saltaða sild. Á myndini er Henrik komin á tal við Gunnar Rasmussen, áðrenn »fiskitúrur« byrjaði.

Har fólk nýðast at eta annan fisk enn tey eru von við

Fiskimarkútflytingin í flestu londum um okkara leiðir hevur havt tað við sær av kostvanarnir eru broyttir í mongum húsarhaldi — av neyð. Nú nýðast fólk flest einans at eta tann fiski, ið finst á teirra egna fiskiøki. Bretar verða soleiðis nú bidnir at eta meiri av makreli og seiði, hvat ið teir ikki eru vanir við, og japanarar skulu sleppa at royna sardinur, hvat ið ikki er vanligt í Japan. Tað er so, at japanarar eru kroystir av russum, amerikanarum og canadiarum, ið veiða laksin, ið ikki finst í japanskum havøki, men sum teir áður fluttu inn, meðan afturfyrir ørgrynna er av sardinum har eysturi. Men japanarum dóma ikki sardinur, siga tey!

EF-peningur til danskan fiskiðnað

28 býritøkur í Danmark og Grønlandi hava úr regionalgrunni hjá felagsmarnaðnum fingið tilskot uppá tilsamans 22,7 miljónir krónur. Endamálið grunnsins er at stuðla tey veikastu limalond innan EF, og tey trý árinu, grunnurin hevur virkað, hevur hann »gjøldið« til samans 8 miljardir krónur, og enn skulu 2 miljardir verða útgoldnar í studningi.

Danmarkar partur av studninginum, ið er komin væl í hesi vánatið fyrri fiskivinnuna, er fyrri tað mesta farin til viðgerð av makreli til matna innan fiskivinnuna, er landi og til onnur virkið, ið arbeiða onnur fiskasløg enn tosk, hýsu og sild, ið higartil hava verið mest vanligu fiskasløg til matna í Danmark — eitt nú brosmu, longu og uppsa.

Krabbafiskiskapur í USA

Longst norðuri í USA, á Kyrruhavsstrond um Seattle leiðina, reka amerikanarar krabba- og rækjufiskiskap við stórum tali av veiðuförum, serútgjörd til henda fiskiskap, ið krevur góða, men eisini kostnaðarmikla útgerð. Men krabbaveiðan gevur fiskimonnum góða úrtøku, tí krabbar, rækjur, hummarar og annar skelja fiskur er høgt mettur av amerikanarum, bæði feskur og niðursodin sum konserves. Stór virki eru uppi á landi, ið taka sær av fiskinum og víðgera hann, til hann sum dósamatur verður sendur út um alt landið. Marknaðurin er altíð góður, og altíð fæst høgur prisur fyrri henda frálíka dósmat, ið eisini verður útlutur til mong lond, t.d. Japan og Sovjet. Biligur er hann ikki hjá vanligum fólkum at keypa, men tað tykist ikki bíla, tí seldur verður hann í stórum og keyptur av slíkum, ið eiga ráðini at eta hann.

Tað eru sum nevnt serútgjörd og serbygd veiðuför, ið reka henda fiskiskap har vesturi á

Kyrruhavsstrond, og seinast í juli fór nýggjasti krabbaveiðubáturinn, »Nordic Star«, royndarferð úr Seattle.

Nordic Star hevur stöð í Fishermans Dock í býarpartinum Ballard í Seattle. Á royndartúrinum gekk hann 13 mil, og tað er nógv fyrri ein krabbabát. Hann er bygdur á skiðasmiðjuni Marine Construction & Design Company, og hann er bygginummar 24 av skiðasmiðjuni síðani 1968.

Hann er 108 fótur langur og 28 breiður, tey trý lastarúminu eru tilsamans 7.500 kubikkmetrar og kunnu taka 1700 pund av livandi krabba.

Hövuðsmotorurin er ein Caterpillar D 399 diesel við 1125 hestum. Hann kann sigla víða, tí hann hevur tangar til 174.000 litrar av brenniolju, meðan feskvatnstangarnir taka 13.200 litrar. Teir kunnu sostatt vera leingi á veiðuøkinum.

A dekkinum er m.a. eitt nýtt slag av kraftblokki, ein Marco »King Hauler«, sum hongur í

stýriborð.

Elektroniska útgerðir umboð er fyrsta flokk, tvey sett av radar, 2 ekkolodd, 3 radiotelefonir, heilautomatisk stýring. Men heldur ikki hava teir gloymt upphaldsrúminu hjá manningini: í messuni finst stereo-tónleikatól og innbygt TV.

Manningin á slíkum báti sum »Nordic Star« er vanliga 4–6 í tali, sjáldant fleir, tí alt er so automatiserað, at ikki er neyðugt við fleiri monnum til at taka sær av veiðuni, og aloftast er stutt at sigla til lands.

Krabbafiskiskapur er gamal vinnuvegur í Seattle, ið eigur nakrar av dugnaligastu og bestu fiskimonnum og sjómönnum á Kyrruhavsstrond har norðuri. Tað er altíð gravgonga at sleppa við einum av teimum nýggju krabbabátunum, sum vera man, tí umstøðurnar umboð eru so góðar, hýran hin besta (við bonus), og skipini eru sera sjógøð og hava sum nevnt allar heintleikar innanborða.

Vanliga tímalønin í Føroyingahavnini er 17,20 krónur

upplýsur Julius Sørensen, umboð fyrri Nordafar

Meðan vanliga tímalønin í Føroyum er 26,47 er tímalønin í Føroyingahavnini 17,20 kr.

Julius Sørensen sigur, at hetta m.a. kemur av, at arbeiðsfólk í Føroyingahavnini fær frian kost og logi, og harafturat frian flutning til og frá Føroyingahavnini.

Eini 70 fólk arbeiða í Føroyingahavnini

»Í løtuni eru eini 65–70 fólk, sum eru á stöðini hjá okkum, umframt tey, sum eru á Sjómansheiminum. Harafturat eru nakrir føroyingar, sum ikki eru fastir, men sum koma frá Godt-

hába, sigur Julius Sørensen.

Færri konufólk

Julius Sørensen sigur, at tað einans eru eini 10 konufólk í Føroyingahavnini í ár. Hetta er nakað lægri enn tey undanfarnu árin.

